

УДК 355.2.48.1

DOI: 10.15587/2313-8416.2018.123606

АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНИМИ ПОТОКАМИ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

© С. А. Соколовський, М. О. Науменко

У дослідженні запропоновано аналіз особливостей управління інформаційними потоками у логістичних процесах тилового забезпечення підрозділів Національної гвардії України. Особливу увагу приділяється передумовам управління інформаційними потоками у мікрологістичній системі. Досліджено ключові етапи формування логістичних систем військових підрозділів. Запропонована інформаційна база логістичних систем тилового забезпечення підрозділів Національної гвардії України

Ключові слова: тилове забезпечення, інформаційні потоки, логістичні системи, військовий підрозділ, інформаційна база

1. Вступ

Ускладнення ринкових відносин, посилення конкуренції, зростання швидкості матеріальних потоків, зменшення запасів призводить до необхідності створення чи модифікації існуючих логістичних систем. Кожна логістична система орієнтована на організацію та управління потоками. За характером об'єктів потоки логістики можуть бути матеріальними, транспортними, фінансовими, енергетичними, людськими, інформаційними тощо. Саме останні відіграють в логістичних системах особливу інтегруючу роль, що впливає із самого визначення інформаційного потоку як сукупності циркулюючих повідомлень в логістичній системі та між логістичною системою і зовнішнім середовищем, необхідних для контролю і управління логістичними операціями. Внаслідок цього ефективне тилове забезпечення підрозділів Національної гвардії України можливо лише шляхом управління інформаційними потоками логістики. В цих умовах на сьогодні виявляється вельми актуальним завдання аналізу особливостей управління інформаційними потоками логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України.

2. Літературний огляд

В дослідженні [1] розглядається сутність інформаційного потоку в контексті тилового забезпечення військових підрозділів. В роботі [2] систематизовано особливості управління інформаційними потоками управління матеріальними запасами. У науковій праці [3] пропонується інформаційна база забезпечення надійності системи тилу сучасного війська. В дослідженні [4] пропонується технологія управління інформаційною системою матеріально-технічного забезпечення військових підрозділів. управління інформаційними потоками. Логістична концепція в контексті європейської інтеграції логістичних витрат викладена в роботі [5]. У науковій праці [6] пропонується методика оптимізації інформаційних потоків з позицій зниження оборонних витрат. В роботі [7] формуються можливі шляхи реформування логістичних процесів сучасного війська. В науковій праці [8] систематизуються різні погляди на управління якістю логістичних процесів. Особливості інформаційної бази для стратегічного управління системою логістики на-

ведені в роботі [9]. Напрямки удосконалення логістичних систем тилового забезпечення військових підрозділів наведені в дослідженні [10].

Аналіз спеціалізованої літератури засвідчує, що визначені напрями досліджень більшою частиною не розкривають системно проблеми особливостей управління інформаційними потоками логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України.

3. Мета та задачі дослідження

Метою дослідження є системний аналіз особливостей управління інформаційними потоками логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України.

Для досягнення мети були поставлені наступні задачі:

- аналіз параметрів інформаційного потоку логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України;
- дослідження передумов управління інформаційними потоками у мікрологістичній системі;
- аналіз етапів формування логістичних систем, що ґрунтуються на засадах управління інформаційними потоками;
- формування інформаційної бази логістичних систем тилового забезпечення підрозділів Національної гвардії України.

4. Особливості управління інформаційними потоками логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України

Параметрами інформаційного потоку логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України, які можуть виступати об'єктами управління, є: джерело виникнення, напрям руху, швидкість надання, прийому, обробки інформації, кількість та якість інформації, що обробляється і надається за одиницю часу. Проте, особливості інформаційних потоків у логістичних системах різного масштабу мають суттєві відмінності, які у першу чергу пов'язані з їх цілями та критеріями.

Мікрологістичні системи формуються на базі розподільчих циклів підрозділів Національної гвардії України і призначені для управління та оптимізації матеріального й супутнього йому потоків у процесі постачання й збуту. Цілі та критерії мікрологістичної системи: мінімізація загальних логістичних витрат,

максимізація обсягу продажу готової продукції, найповніше задоволення потреб військовослужбовців, виконання строків замовлень та підвищення рівня логістичного сервісу. На відміну від мікрологістичних, макрологістичні системи створюються на рівні територіального чи адміністративно-територіального утворення, для розв'язання завдань на рівні командування Національної гвардії України.

Передумовами управління інформаційними потоками у мікрологістичній системі є наступні положення:

- інформаційний потік відповідає матеріальному чи фінансовому потоку і може існувати у вигляді паперового чи електронного документу;

- траєкторії інформаційного, матеріального або фінансового потоків можуть не співпадати;

- інформаційний потік може випереджувати матеріальний потік (відомості про замовлення), рухатись одночасно з ним (інформація про якісні і кількісні параметри матеріального потоку) або після матеріального потоку;

- потік інформації може мати однакову направленість та джерело виникнення з матеріальним потоком (інформація про рух платіжних документів при організації безготівкових розрахунків);

- кожна конкретна форма господарських зв'язків передбачає свою черговість руху інформаційного, матеріального та фінансового потоків.

У макрологістичній системі інформація розглядається як продукт споживання поряд із матеріальними об'єктами, що є важливою передумовою у визначенні завдань управління інформаційними потоками.

У сучасних логістичних системах тилового забезпечення підрозділів Національної гвардії України зросли об'єми інформації, швидкість її зміни, стираються границі між окремими інформаційними потоками, розширюється доступ до інформації. Однак, існуючі проблеми у зборі точної, оперативної та достовірної інформації, слабкий розвиток комунікативних систем, відсутність засобів інформаційного забезпечення не сприяють швидкій адекватній реакції логістичної системи відповідно до вимог ринку. Недостатній розвиток інформаційної інфраструктури викликає значні диспропорції між джерелом інформаційного продукту та його споживанням. Тому управління інформаційними потоками у сучасних логістичних системах різного рівня повинно в першу чергу сприяти узгодженню напрямків руху інформації, швидкості передачі та прийому інформації, її обсягу та величини пропускну здатності комунікативних структур чи шляху руху потоку.

5. Результати дослідження та їх обговорення

Формування логістичних систем підрозділів Національної гвардії України, що ґрунтуються на засадах управління інформаційними потоками, можна проводити за наступними етапами:

- 1) аналіз логістичних проблем і завдань системи;

- 2) проектування логістичної системи;

- 3) узгодження системи і логістичних підсистем з іншими підсистемами на підприємстві;

- 4) імплементація логістичної системи.

Цілями логістичної системи військових підрозділів можуть бути:

- висока маневреність наявних ресурсів;

- паралельність матеріальних і інформаційних потоків;

- зменшення числа проміжних управлінських ланок;

- оптимізація технології та техніки складування, транспортування, пакування;

- управління загальними логістичними витратами з метою їх мінімізації;

- впровадження системи логістичного сервісу [11].

Функціонування логістичної системи військових підрозділів Національної гвардії України має відбуватися на основі відповідної інформаційної бази (табл. 1).

Таблиця 1

Інформаційна база логістичних систем військових підрозділів

Об'єкти дослідження	Напрями збору інформації
1. Ринок	– кон'юнктура ринку; – профіль цільового ринку; – мотивації і особливості споживання; – еластичність попиту; – вплив макросередовища.
2. Виробництво	– потреба в матеріальних ресурсах, комплектуючих, обладнанні тощо; – технологія виробництва; – оснащеність виробництва; – рівень завантаження потужностей; – тривалість і особливості виробничого циклу.
3. Матеріальне забезпечення	– стан та особливості матеріальних потоків; – інформація про вантажі, що транспортуються; – маршрути транспортування; – технологія завантажувально-розвантажувальних робіт; – тривалість транспортування.
4. Інформаційне забезпечення	– стан та особливості інформаційних потоків; – дані про системи інформаційного забезпечення; – інформація про комунікаційну інфраструктуру; – технології отримання, обробки і передачі інформації; – можливості зберігання і накопичення інформації.
5. Фінансове забезпечення	– стан та особливості фінансових потоків; – технологія проведення фінансових потоків; – вплив економічних та політико-правових факторів.

Запропонована інформаційна база логістичних систем унаочнює процес інтеграції інформаційними потоками в проектуванні та реалізації логістичної системи підрозділів Національної гвардії України.

Таким чином, у даному дослідженні знайшло свого відбиття аналіз особливостей управління інформаційними потоками логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України.

Наукова новизна даного дослідження визначається систематизацією інформації стосовно підтримки інформаційного управління логістичними процесами підрозділів Національної гвардії України.

Практичне значення полягає в рекомендаціях керівництву військових підрозділів стосовно управління інформаційними потоками логістики.

Подальшим напрямком даного дослідження може виступати розроблення методики оцінки ефективності управління інформаційними потоками логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України.

6. Висновки

1. Проведено аналіз параметрів інформаційного потоку логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України, що надало змогу визначити цілі та критерії функціонування мікрологістичних систем.

2. Виконано дослідження передумов управління інформаційними потоками у мікрологістичній системі, внаслідок чого можна дослідити рух інформації різного роду в логістичних процесах військових підрозділів.

3. Проведено аналіз етапів формування логістичних систем, що ґрунтуються на засадах управління інформаційними потоками. Цей аналіз надає можливість планування конкретних управлінських заходів управління інформаційними потоками логістичних процесів підрозділів Національної гвардії України.

4. Сформовано інформаційну базу логістичних систем тилового забезпечення підрозділів Національної гвардії України, внаслідок чого окреслено коло можливих напрямів збору інформації стосовно об'єктів дослідження.

Література

1. Ветров А. С. Тыловое обеспечение объединенных вооруженных сил НАТО // Зарубежное военное обозрение. 2002. № 8. С. 2–10.
2. Волкова Е., Портнова Г. А. Основные проблемы управления материальными запасами: наук. студ. конф. // Актуальні питання менеджменту в сучасних умовах. Донецьк, 2007. С. 288–290.
3. Гороховський Є. Тил Збройних Сил України: надійність в ім'я безплатності // Військо України. 2011. № 1. С. 26–29.
4. Іщенко О. В. Орган управління системою матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил України, яким йому бути? Центр воєнної політики та політики безпеки, 2013. URL: <http://defpol.org.ua/>
5. Крикавський Є. В. Логістична концепція європейської інтеграції економіки України // Випуск XXIV НАН України. Львів: Інститут регіональних досліджень, 2001. С. 555–558.
6. Мунтіян В. І. Економіка та оборонні витрати: аналіз зарубіжних досліджень і український шлях розвитку. Київ: НДФІ, 2012. 464 с.
7. Мунтіян В. І. Оборонний бюджет: світовий досвід та можливі шляхи реформування в Україні: монографія. Київ: Видавничий центр "Просвіта", 2015. 240 с.
8. Соколовський С. А. Вдосконалення управління матеріальним забезпеченням Національної Гвардії України з урахуванням корупційних ризиків // ScienceRise. 2017. Т. 1, № 1 (30). С. 9–11. doi: 10.15587/2313-8416.2017.90227
9. Сток Дж. Р., Ламборт Д. М. Стратегическое управление логистикой. Москва: ИНФРА-М, 2013. 797 с.
10. Хазанович О. І. Система матеріально-технічного забезпечення. Ретроспектива розвитку та напрямки удосконалення // Наука і оборона. 2007. № 1. С. 53–57.
11. Науменко М. О. Аналіз механізмів організації внутрішнього аудиту військових підрозділів національної гвардії України // ScienceRise. 2017. Т. 1, № 1 (30). С. 6–8. doi: 10.15587/2313-8416.2017.89886

Рекомендовано до публікації д-р військових наук Городнов В. П.

Дата надходження рукопису 16.01.2018

Соколовський Сергій Анатолійович, кандидат технічних наук, доцент, генерал-майор, начальник, Національна академія Національної гвардії України, майдан Захисників України, 3, м. Харків, Україна, 61001

E-mail: mail@avv.gov.ua

Науменко Марія Олексіївна, доктор філософії економічного напрямку, професор, кафедра менеджменту та військового господарства, Національна академія Національної гвардії України, майдан Захисників України, 3, м. Харків, Україна, 61001

E-mail: marianaumenko1955@gmail.com